

Asia: VN/23633/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Neuroliitto ry vastustaa esitystä lääkekustannusten vuosiomavastuun nostosta.

Lisäksi haluamme jälleen kiinnittää huomiota niihin taloudellisiin ongelmiin, jotka aiheutuvat kokonaisomavastuusta, joka jää sairastavien itsensä maksettavaksi heidän sairautensa hoidosta ja kuntoutuksesta.

Merkittävä osa MS-tautia tai harvinaista neurologista sairautta sairastavista joutuu jäämään joko täydelle tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle hyvin nuorena sairauden aiheuttaman työkyvyn heikentymisen vuoksi. Koska he ovat olleet työelämässä vain vähän aikaa tai eivät lainkaan, ovat he usein pienituloisia. Siksi he joutuvat liian usein turvautumaan toimeentulotukeen näiden omavastuiden vuoksi.

Jäseniemme sairaudet ovat eteneviä pitkäaikaissairauksia. Sairaudesta heille aiheutuvat kustannukset ja niiden luomat taloudelliset ongelmat ovat siis pysyvä osa heidän elämäänsä. Heille jokaisen kalenterivuoden ensimmäiset kuukaudet ovat pahimmillaan taloudellista selviytymistaistelua alkuvuoteen kasautuvien omavastuiden vuoksi.

Luonnoksessa esitetään, että sairausvakuutuksen lääkekorvauksen vuotuinen omavastuu olisi vuonna 2024 noin 30 euroa suurempi kuin tänä vuonna.

Neuroliiton näkemyksen mukaan omavastuuta tulisi pienentää eikä korottaa. Etenkin nyt, kun viimeaikaisen talouskehityksen vuoksi lähes kaikki elämisen kustannukset ovat nousseet merkittävästi, pienikin lisäkustannus voi johtaa kestävämpään tilanteeseen.

Kalliita erikoiskorvattavia lääkkeitä käyttävillä jäsenillämme korkea omavastuu on jo nyt ongelmallinen, koska usein se (yli 600 euroa) tulee kokonaisuudessaan maksettavaksi heti kalenterivuoden ensimmäisellä lääkkeiden ostokerralla. Jäsenillemme aiheutuu sairauden hoidosta ja kuntoutuksesta myös muita kustannuksia, joiden maksurasitus on korkea juuri kalenterivuoden ensimmäisinä kuukausina. Tällöin kerrytetään myös julkisen terveydenhuollon vuosiomavastuuta ja sairausvakuutuksen matkakorvausten vuosiomavastuuta. Tämä lyhyelle ajanjaksolle kasautuva sairauden hoidon ja kuntoutuksen kustannusten taloudellinen rasitus on pienituloisilla kestämaton.

Jäseniemme taloudellisen tilanteen helpottamiseksi tulee nopeasti toteuttaa hallitusohjelmaan kirjattu lääkekorvausten vuosiomavastuun jakaminen osiin julkisen talouden näkökulmasta kustannusneutraalilla uudistuksella. Lisäksi tulee nopealla aikataululla aloittaa sairauden välttämättömästä hoidosta ja kuntoutuksesta sairastavan itsensä maksettavaksi jäävien eri maksukattojen yhdistämisen vaatima selvitystyö, jotta lakien muutokset saadaan valmisteltua ja voimaan.

Sairastavan maksettavaksi jäävän kokonaisomavastuun tulee olla kohtuullinen ja sen kertyminen tulee jaksottaa kalenterivuoden ajalle, jotta mahdollisimman harva joutuu hakemaan toimeentulotukea näiden vuoksi.

Aalto Anu
Neuroliitto ry - Anu Aalto